

PARLAMENT DE CATALUNYA

Declaració del Parlament de Catalunya amb motiu dels sis-cents anys de l'arribada del poble gitano

Tram. 401-00010/15

El 12 de gener es va commemorar l'arribada, fa sis-cents anys, del poble gitano, una efemèride que simbolitza l'inici d'una llarga i profunda relació amb Catalunya.

El 12 de gener de 1425 el rei d'Aragó, Alfons V, va concedir a Joan d'Egipte Menor un salconduit que li permetia de viatjar lliurement pel país en la seva peregrinació a Santiago de Compostel·la. Aquest document històric és el primer testimoni de la presència del poble gitano al territori català i marca l'inici d'una llarga història compartida. Tant ha estat així que la comunitat gitana de la Catalunya de les dues bandes del Pirineu va fer també seves la llengua i la cultura catalanes.

La història del poble gitano és també la història de Catalunya, i el seu futur està intrínsecament lligat al de tota la societat catalana. Al llarg dels segles, el poble gitano ha enriquit la cultura, la societat i la història de Catalunya i n'ha estat una part essencial.

Malgrat aquesta aportació significativa, també s'ha hagut d'enfrontar a la repressió, la persecució, la discriminació i l'estigmatització, en definitiva a un antigitanisme que, malauradament, encara avui persisteix en diferents formes i que requereix un compromís ferm de totes les institucions i de la societat per a erradicar-lo.

El poble gitano ha demostrat, al llarg dels segles, una admirable capacitat de resistència i ha preservat la identitat, la dignitat i l'orgull cultural. Per aquest motiu, el Parlament de Catalunya commemora avui aquest aniversari i reconeix i posa en valor les aportacions del poble gitano a la construcció d'una societat catalana més rica i plural.

Avui és un bon moment per a fer una crida unànime contra qualsevol forma de racisme, antigitanisme o discriminació. El Parlament de Catalunya manifesta el seu compromís ferm amb la igualtat, la dignitat i el respecte pels drets fonamentals del poble gitano i de totes les persones. A més, anima tota la societat a sumar-se a aquesta commemoració com una oportunitat per a enfortir els llaços d'unió. És moment de continuar obrint camins d'esperança, de continuar trencant barreres i prejudicis i de continuar construint plegats un futur on totes les persones, i on totes les gitanes i gitans, trobin un espai per a créixer, contribuir i prosperar.

Catalunya ha estat referent pel que fa a polítiques adreçades al poble gitano. El 23 de juliol de 2001, el Parlament va reconèixer oficialment el poble gitano mitjançant una declaració institucional que destacava la seva cultura com a part integrant de la societat catalana. Aquest reconeixement va incloure el

PARLAMENT DE CATALUNYA

compromís de garantir la igualtat de drets, lluitar contra la discriminació i promoure el respecte per la diversitat cultural.

El 2005, el Govern va aprovar el primer Pla integral del poble gitano a Catalunya, el qual va marcar un abans i un després en el desenvolupament de polítiques públiques per a millorar les condicions de vida i fomentar la inclusió social. Aquest compromís es va veure reforçat amb l'aprovació de l'Estatut d'autonomia de Catalunya del 2006, l'article 42.7 del qual estableix:

«Els poders públics [...] han de garantir el reconeixement de la cultura del poble gitano com a salvaguarda de la realitat històrica d'aquest poble.»

Aquest marc normatiu és una eina essencial per a garantir els drets del poble gitano, amb quatre objectius principals:

1r. Preservació cultural: protegir i promoure la llengua, les tradicions i el patrimoni cultural del poble gitano.

2n. Polítiques inclusives: garantir l'accés equitatiu a serveis educatius, laborals, socials i sanitaris.

3r. Lluita contra la discriminació: desenvolupar mesures contra l'antigitanisme i establir mecanismes de denúncia.

4t. Participació i empoderament: fomentar la participació activa del poble gitano en les decisions que afecten la societat.

Aquest aniversari no només és una ocasió per a recordar el passat, sinó també per a construir el futur. El vincle de sis segles entre el poble gitano i Catalunya és un exemple viu de la riquesa que neix de la convivència i la diversitat.

El Parlament de Catalunya reconeix les aportacions del poble gitano a la societat catalana i crida totes les institucions i la societat catalana a sumar-se a aquesta commemoració com una oportunitat per a trencar barreres, superar prejudicis i avançar junts cap a una societat més justa i inclusiva, eradicant l'antigitanisme i qualsevol mena de discriminació.

Aquest aniversari no només convida tothom a recordar el passat, sinó també a mirar endavant amb esperança. El vincle de sis segles entre el poble gitano i la terra catalana és un exemple viu de la riquesa que neix de la convivència i la diversitat. El Parlament de Catalunya reitera avui la seva determinació d'avançar cap a un futur en què la igualtat, el respecte, la inclusió i la justícia social siguin una realitat tant per al poble gitano com per al conjunt de la societat.

PARLAMENT DE CATALUNYA

Sis-cents anys després, el poble gitano és i serà part essencial del passat, present i futur de Catalunya. Amb orgull i determinació, avui el Parlament de Catalunya reitera: «Som gitanos, som cultura, som dignitat».

Palau del Parlament, 27 de gener de 2025

Elena Díaz Torrevejano
Portaveu del GP PSC-Units

Ester Capella i Farré
Portaveu del GP ERC

David Cid Colomer
Portaveu del GP Comuns

Mònica Sales de la Cruz
Portaveu del GP Junts

Juan Fernández Benítez
Portaveu del GP PPC

Dani Cornellà Detrell
Portaveu del GP CUP-DT